

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 353-1992

Fq.Con.núm.33/27

V Legislatura

Any 1999

Número 3

**Presidència
de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa.**

Sessió celebrada dia 13 d'octubre del 1999.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

1) RGE núm. 2783/99, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Josep S. Gornés i Hachero, relativa a adquisició de la documentació històrica de James Maps. 34

II.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 2765/99, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes per a la redacció dels catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric. 35

EL SR. PRESIDENT:

Senyores diputades, senyors diputats, començarem la sessió de la Comissió d'avui amb una prèvia donant el condol d'aquesta comissió al Sr. Cecili Buele per la mort de son pare, i donaré lectura a aquest paper que ens ha passat:

"Andrés Buele Siesa,
d'una illa africana vengueres,
a l'illa del cel has pujat,
aquí a Mallorca visqueres
amb dona, fills, nets i amics.
Eres un noble i creient ciutadà.

Amb aquesta glosa malgirbada he volgut comunicar-te que avui dijous, dia 12 d'octubre, trenta-unè aniversari de la independència de Guinea Equatorial, mon pare ha deixat aquest món i se n'ha anat a l'altre. Vetllam el seu cos a la sala de vetlles del Cementeri Municipal fins a dimecres dia 13 a les 14 hores. Li farem les exèquies dijous dia 14 a les 16,30 hores al mateix cementeri. Celebrarem la missa funeral dijous dia 14 a les 21 hores a la parròquia de Santa Catalina Thomàs, plaça Santa Pagesa de Ciutat.

T'ho he volgut comunicar perquè ho puguis fer saber a la gent que consideris oportú".

Amb aquest condol començam la Comissió. En primer lloc demanaria si es produeixen substitucions, per favor.

EL SR. MARÍ I SERRA:

Joan Marí Serra substitueix Sofia Hernanz.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat.

EL SR. RAMONELL I AMENGUAL:

Joan Ramonell substitueix Antoni Pastor.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ramonell. Algun altre?

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Antoni Alorda substitueix Cecili Buele.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alorda.

I.1) Pregunta RGE núm. 2783/99, presentada per l'Hble. Sr. Diputat Josep S. Gornés i Hachero, relativa a adquisició de la documentació històrica de James Maps.

Si no hi ha altra substitució passam al primer punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a la pregunta amb RGE núm. 2783/99, relativa a adquisició de la documentació històrica de Jaume Maps. Per formular la pregunta té la paraula el seu autor, l'Hble. Diputat Sr. Josep Simó Gornés, que té deu minuts per defensar aquesta pregunta.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, si em permeten el president i el conseller, intentaré explicar el context en el qual s'ha produït aquesta pregunta, que és una iniciativa que ve ja des de fa quasi un any, quan va acudir al Consell Insular de Menorca un representant del Sr. James Maps per oferir la venda d'aquesta col·lecció. Personats al domicili d'aquesta persona, vàrem veure que la col·lecció bibliogràfica i documental excedia moltíssim l'àmbit insular del qual en aquell moment jo era representant, de l'illa de Menorca, i vam creure convenient demanar l'ajuda de la Junta Avaluadora i de Qualificació del Govern balear perquè pogués emetre el seu dictamen, la seva peritació, per tal de poder avaluar amb suficients garanties quines quantitats i quina importància documental tenia aquesta col·lecció.

La segona visita tècnica a rel d'aquesta petició que va cursar el Consell Insular de Menorca es va produir el 15 d'abril del 99, a resultes de la qual es va emetre un detallat informe que explica amb prou exactitud quina és la importància històrica i el context en el qual s'ha produït aquesta arplegada de documents que forma la col·lecció James Maps. Finalment, dia 26 d'abril del 99, la Junta de Qualificació i Valoració de béns del patrimoni cultural de la Comunitat Autònoma ratifica l'informe tècnic anteriorment comentat informant favorablement la valoració que havien fet aquests tècnics. Posteriorment, l'actual conseller de Cultura del Consell Insular, el Sr. Portella, en declaracions a premsa demana o requereix que aquesta col·lecció pugui ser adquirida per part del Govern balear i que passi a engrossir el fons de l'actual arxiu històric, que està ubicat a la Casa de Cultura de Maó.

La nostra pregunta va encaminada cap a saber quin pot ser el final d'aquesta història i si ens pot respondre, idò quedaria formulada tal com ve expressada en el títol del document.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Sr. Conseller, per favor.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Sr. Diputat que ha formulat aquesta pregunta, nosaltres, tan aviat com vàrem prendre possessió del càrrec, vàrem tenir notícia d'aquesta d'aquest tema i, molt ràpidament, el Sr. Portella, en la seva condició de responsable del Cultura del Consell de Menorca, ens va remetre una carta a la qual ens parlava i, d'alguna manera, ens convidava, al fet que el Govern de les Illes Balears prengués la decisió d'adquirir aquest fons bibliogràfic i documental.

Immediatament recuperarem l'expedient. Vostè sap el meu especial interès en recuperar documentació bibliogràfica i documental que faci referència a les nostres illes per a incrementar els fons públics d'aquesta documentació. El tema ens va semblar interessant i allò que hem fet ara, en aquest moment, és fer una proposta als propietaris del fons, d'adquisició d'aquest mateix fons, pel preu que havia establert la Junta de Valoració que, com vostè sap, era d'uns 3.800.000 pessetes. D'immediat que vàrem tenir notícia que la valoració que havien fet els experts era aquesta vàrem fer una reserva de crèdit, que en aquests moments està feta per aquesta quantitat, però en aquests moments ens trobam que els propietaris d'aquests fons no accepten aquesta quantitat de la Junta de Valoració, demanen una quantitat que sobrepassa els cinc milions de pessetes, uns cinc milions i mig de pessetes. La Conselleria està en contacte amb ells i la nostra voluntat és arribar a una entesa que, d'una banda, permeti que el fons passi a ser part de l'arxiu històric de la biblioteca de Maó i, de l'altra banda, que la quantitat que es pagui s'allunyi el menys possible de la quantitat que havien dictaminat els experts que era el seu preu real.

En aquests moments la situació és aquesta. Jo tenc la confiança que el desenllaç serà un desenllaç feliç, que voldrà dir que es podrà aconseguir aquest fons, però pagant un preu el màxim d'ajustat al preu real que els experts han determinat. Confii que properament li podré donar ja una concreció definitiva del tema que a mi, lògicament, m'agradaria que fos satisfactòria per tal que passàs a ser propietat pública tot aquest fons bibliogràfic i documental. Les gestions amb els propietaris es fan directament i confiem que, invocant raons d'interès públic del fons, puguem aproximar la quantitat que demanen a la quantitat que els experts han determinat que valia. Jo crec que el desenllaç pot ser positiu i en tenc confiança i en aquest sentit treballam.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Gornés, no vol fer ús del seu dret de rèplica? Tancam aquesta pregunta.

II.1) Proposició no de llei RGE núm. 2765/99, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes per a la redacció dels catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric.

Passam seguidament al debat relatiu a la proposició no de llei RGE núm. 2765/99, del Grup Parlamentari Popular, sobre ajudes per a la redacció dels catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric. Per defensar la proposició no de llei...

Bé, acomiadarem el Sr. Conseller. Sí, sí, per favor (...)

Per part del Grup Popular defensaré el Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Duim aquesta proposta a consideració de la Comissió per mor del seu interès, primer de tot, i en segon terme per qüestió de la importància, a nivell de tramitació de planejaments urbanístics, que pot tenir per a molts d'ajuntaments de les nostres illes.

A l'exposició de motius ja explicam un poc quins han estat els precedents que a la nostra comunitat autònoma hem tingut des del punt de vista de la protecció del nostre patrimoni històric, els diferents instruments de prevenció o de tutela que les diferents administracions hem pogut posar en pràctica, començant, com tots vostès saben, per l'any 66 amb el famós decret on l'Estat declarava monuments històrics tots els conjunts megalítics, coves prehistòriques i altres restes que hi havia a la nostra comunitat autònoma. A finals dels anys 80 és quan trobam que els diferents ajuntaments comencen a redactar aquests instruments de protecció del nostre patrimoni històric, on s'inclou tant el patrimoni arqueològic com l'arquitectònic, l'etnològic i el paleontològic. Es comprova, per altra part, que la redacció d'aquests catàlegs, d'aquests instruments urbanístics, suposa una protecció realment efectiva d'aquest patrimoni, tot i que no són tots els ajuntaments, com he dit abans, els que segueixen aquesta iniciativa. És així que, a finals dels anys 80, també, i sobretot a principis dels anys 90, la Comunitat Autònoma comença l'elaboració de les cartes arqueològiques, feina que al nostre entendre no s'hauria d'haver acabat aquí, sinó que hauria d'haver continuat, com he dit abans, amb la catalogació de tot el nostre patrimoni històric.

Ens trobam, finalment, amb l'aprovació a finals de l'any 98 de la nova llei de patrimoni històric de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que en la seva disposició transitòria tercera insta o preveu la redacció d'aquests catàlegs per part d'aquells ajuntaments que durant aquests darrers anys no hagin previst aquest instrument dins el seu planejament urbanístic, amb la clàusula preventiva que no es podrà, passat aquest termini de dos anys, no es podrà tramitar cap modificació d'aquest planejament que no dugui aparellada la inclusió, la redacció o l'actualització d'aquests catàlegs de protecció del patrimoni històric.

Nosaltres realment estam un poc preocupats per aquesta situació, ha passat ja quasi un any de l'aprovació d'aquesta llei, i estam convençuts que, tot i que alguns ajuntaments ens consta que estan prenent iniciatives en aquest sentit per tal de poder tenir els catàlegs redactats dins l'any que ve, molts d'ajuntaments encara no s'han donat per assabentats i veim que açò es pot convertir en un greu perjudici per part d'aquests ajuntaments que no hagin tramitat o aprovat aquests catàlegs de protecció dins l'any que ve.

És així que nosaltres presentam aquesta proposta, dividida en dos punts, en el primer dels quals instam el Govern de les Illes Balears, com a primer inductor de l'aprovació d'aquesta llei, perquè es dirigeixi a tots els ajuntaments per informar-los sobre aquesta disposició transitòria tercera de la Llei 12/98 i, a la vegada, que insti aquells ajuntaments que no disposin d'aquests catàlegs de protecció perquè els redactin amb la màxima celeritat possible. I, en segon terme, també instam el Govern de les Illes Balears perquè ofereixi a aquells ajuntaments que no disposen d'aquests instruments la seva col·laboració tècnica i econòmica per tal d'aconseguir la redacció d'aquests catàlegs del protecció del patrimoni històric, on s'hauria de comprometre la corresponent partida en els pressupostos de l'any 2000; nosaltres pensam que seria adient -i és un comentari que feim ja al final de la proposició no de llei- que aquesta partida econòmica hauria de ser entre el 25% i el 35%, és a dir, que l'ajuntament pogués carregar amb un terç del cost d'aquests instruments, els consells insulars amb una partida equivalent i, finalment, el Govern balear amb l'altre terç, així creim nosaltres que es veuria assegurada la redacció d'aquests instruments, que nosaltres consideram prioritària per a l'any que ve, i per altra banda no suposaria una càrrega massa important per als ajuntaments que no disposen, com he dit abans, d'aquests instruments.

I açò és tot, per ara.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Abans d'obrir el torn de fixació de posicions, si el Sr. Conseller, com a membre del Govern la vol fixar... No, ho desestima. Passarem, per tant, a fixar posicions per part de la resta de grups.

Per part d'Esquerra Unida, Sr. Portella, per favor, té la paraula.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Bona tarda, senyores diputades i senyors diputats. No votarem a favor d'aquesta proposició no de llei perquè la resposta és no: encara que sigui feta des de la bona voluntat, potser no està feta des del bon cap.

En primer lloc, aquesta proposició no de llei demana que s'informi, que s'insti els ajuntaments sobre aquesta qüestió i, en segon lloc, implica en el Govern balear en una partida pressupostària per a la redacció d'aquests catàlegs municipals en aquells ajuntaments que no els tenen fets a hores d'ara, i que es veuran, lògicament, afectats per la pròpia llei de patrimoni, que estableix aquest termini legal per a presentar aquests catàlegs i, en cas contrari, afecta a possibles modificacions dels planejaments urbanístics municipals.

La preocupació pels catàlegs municipals no només ha de venir donada per l'aprovació de la Llei de patrimoni, sinó que per la pròpia naturalesa d'aquests catàlegs i en bé de la protecció del patrimoni haurien d'estar fets, no només perquè ho obligui aquesta llei sinó perquè fa anys que haurien d'estar fets. De fet hi ha ajuntaments que, amb bon seny, ho han fet ja fa temps, que han corregut amb aquesta despesa, amb aquesta inversió a l'hora de fer el catàleg, i n'hi ha d'altres que no. He de recordar que les competències en patrimoni històric són traspassades als consells insulars des de l'any 95 malgrat que són unes competències en aquests moments mal finançades i, de fet, en l'estudi sobre el finançament de les competències ja es determina quin mal finançament va donar el Partit Popular a través del Govern balear a aquestes competències en matèria de patrimoni històric. Per tant, és dels consells insulars la responsabilitat d'informar els ajuntaments, d'instar-los, de recordar-los, cosa que em consta que va fer el Sr. Simó Gornés quan era conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca, però sense resultat en el seu moment.

Per altra banda, i no és un element que condicioni la nostra posició davant aquesta proposició no de llei, però hi ha un element a tenir en compte que crec que hauríem de tenir dins l'àmbit de la reflexió política sobre el cas, que en els moments en què s'estableixen partides d'ajudes i subvencions a ajuntaments que han incomplert o que no han duit al dia l'elaboració dels catàlegs de protecció del patrimoni, premiam endarreriments i, indirectament, castigam -indirectament, eh?- ajuntaments que en el seu moment van actuar en aquest sentit.

En el cas de Menorca són tres els municipis als quals, si no vaig equivocat, falta la redacció d'aquest catàleg; jo he de dir que el Consell Insular no només ha informat sinó que ha mantingut reunions amb els regidors de cultura d'aquests ajuntaments, responsables del patrimoni històric; s'està ja preparant tot el tema de catàlegs, etc., etc. He de dir que el Partit Popular té presentada en el Consell Insular de Menorca una proposició germana a aquesta, que ja s'ha comunicat al Sr. Simó Gornés que el Consell Insular de Menorca té una partida pressupostària dins l'any 2000 per a l'elaboració d'aquests catàlegs, i també, com ja vaig informar al Sr. Gornés, pare de la proposició no de llei en el Parlament i en el Consell Insular de Menorca, com ja li vaig informar crec que la decisió que es prengui a nivell interinsular en relació a protecció del patrimoni històric ha de ser una decisió presa a la Junta Interinsular de Patrimoni històric que crea la pròpia llei de patrimoni i que ha de valorar l'aplicació de les partides pressupostàries provinents de l'1% cultural en protecció de patrimoni. Aquesta pot ser una via, aquesta junta pot creure que hi ha altres prioritats on actuar, etc., jo no vull avançar el que una junta que formen tres consells a part del Govern balear pugui decidir però, lògicament, aquest és un dels temes a considerar en aquesta junta. Però he de recordar que les competències són dels consells insulars, competències mal dotades pel PP en el seu moment.

I per últim també vull recordar que existeix un decret d'ajudes a planejaments municipals on també hi podria formar part l'elaboració d'aquests catàlegs, que ja és un decret en vigor on hi ha unes subvencions previstes per als instruments de planejament municipal com podria ser l'elaboració del catàleg.

Desconec la situació a Mallorca i a Eivissa quant a l'elaboració de catàlegs de protecció de patrimoni, desconec si és una situació semblant a la de Menorca quant a percentatge, proporció de compliment d'aquesta idea. Joestic segur que a Menorca, en aquest any pròxim, si fa no fa acabat, es conclourà la redacció dels catàlegs i que és un problema que, si ara ens preocupa, ens deixarà de preocupar.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Portella. En nom del PSM-Entesa Nacionalista, Sr. Alorda, per favor.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sr. President. En gran mesura repetim els arguments i, per tant, seré molt breu, dels que ha exposat el Sr. Portella abans que jo, sobre -en primer lloc- no veure oportú instar el Govern perquè faci específicament la difusió d'aquesta llei, en part perquè ens consta que s'està fent però, sobretot, perquè el fet d'exigir o de demanar el compliment d'una llei especialment per part del Govern no ens sembla massa adequat quan, evidentment, els seus principals receptors, del legislatiu, han estat directament els ajuntaments, i com també ja s'ha apuntat els consells insulars. No creim que el Govern s'hagi de dedicar a recordar la normativa que, per altra banda, poques competències té al respecte.

Creim que és important treballar en un aclariment competencial, dins aquesta legislatura, com s'ha dit ja en aquest parlament en distintes ocasions, hi ha aquest gran repte d'aconseguir que els consells puguin realment fer a satisfacció les seves competències, que fa anys que han estat transferides, des de l'any 95, i jo crec que un altre segon repte que no ha estat per ventura tan protagonista, però que jo crec que ens l'hem de fixar, és que els ajuntaments també puguin ser capaços, a través del seu propi finançament i a través d'un aclariment competencial, de dur a terme les competències que els pertoquen, una d'elles, evidentment, també en matèria de patrimoni. En qualsevol cas, l'òrgan supramunicipal o la institució supramunicipal que està més cridada a aquesta col·laboració tant en la seva funció de competent en matèria patrimonial, que té els seus experts a les comissions insulars de patrimoni, té els serveis de patrimoni, els serveis d'inspecció, també importantíssima la funció urbanística que pot ser, evidentment, un estri importantíssim de protecció, com fins i tot per la seva vocació de cooperació municipal, de ser aquella institució que dóna suport als ajuntaments on les seves capacitats no arriben. Jo crec que els que estan més cridats a aquesta ajuda són els consells i, per tant, va un poc errat el titular o allà on s'adreça el Parlament de les Illes Balears amb aquesta proposició no de llei.

En qualsevol cas, també, la idea de fixar ara quins hagin de ser els plans d'ajuts a través d'una proposició no de llei aprovada en el parlament no ens sembla oportuna, quan és importantíssim que es creï, per donar compliment a la Llei de patrimoni històric, aquesta junta interinsular de patrimoni, on precisament a les primeres reunions de cara a l'any 2000 serà importantíssim que marqui quins són els seus criteris d'ajuts o els seus criteris d'actuació i, per ventura, nosaltres apuntam que una part de l'1% cultural podria dedicar-se o bé a elaborar aquests catàlegs, o bé a proposar que no hi entrin aquells municipis que no tinguin elaborats els catàlegs perquè, efectivament, hi ha hagut ajuntaments que han estat diligents i que, assumint-ne íntegrament el cost, han fet unes modificacions de planejament, han fet uns catàlegs en alguns casos costosos, en altres més pedestres, però que en qualsevol cas han avançat cap a la protecció i que, per ventura, i que per ventura el que cal és fer possible que tothom els tenguí, tant si és amb una fórmula de primar aquells que ja ho tenen fet com si és per incentivar que s'acabin de fer.

Jo crec que, aquesta reflexió, és més prudent que la deixem fer a aquesta junta interinsular i que després, veient quins són els criteris que s'hagin apuntat, dur el debat també a aquest parlament, naturalment, per donar-li consignes per fer tot aquell seguiment que s'hagi de fer des del Parlament de les Illes Balears, però esperem, ja que estam en un moment de transició, i no marquem o no encotillem aquest nivell de discussió.

Per altra banda hi ha una dificultat, entenem nosaltres, en aquest moment per modificar planejaments urbanístics, i és la Llei de directrius d'ordenació del territori, que estarà obligant en aquests moments al fet que aquesta peça avui per avui entenem que haurà d'anar junta amb tota una sèrie d'una modificació molt més àmplia que no sabem ben bé com podria quedar incardinada dins una modificació general, perquè no es poden aprovar modificacions que no adaptin íntegrament el seu contingut a la normativa vigent i, concretament, a les Directrius. Creim que s'ha de trobar una solució a aquest emperò, tampoc no ha de ser, evidentment, cap entrebanc perquè hi hagi línies i hi hagi fórmules de col·laboració entre els consells i els ajuntaments perquè es redactin aquests catàlegs, però de totes maneres el gran debat de pressupostos entenem que encara, avui per avui, i aquest és el que ens hauríem de reservar imminentment és el debat de pressupostos per a l'any 2000, que serà on realment veurem quina és la destinació que es fa a patrimoni, quina és la nova dotació per als consells i, si cal, per als ajuntaments perquè puguin realment fer aquestes funcions. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alorda. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Cànoves.

EL SR. CÀNOVES I ROTGER:

Gràcies, Sr. President. El Grup Socialista no donarà suport a aquesta proposició no de llei presentada pel Grup Popular, no perquè estigui en desacord amb el fons de la qüestió, ans al contrari: creim que l'empremta que han deixat les successives generacions d'illencs al llarg de la nostra història mereix la màxima atenció d'aquesta comissió. En allò que no estam d'acord és amb el plantejament i, en concret, amb les competències administratives del Govern de les Illes Balears per allò que se li demana a través d'aquesta proposició no de llei.

Però abans d'entrar en els arguments de detall, em permetrà, Sr. President, posar de manifest la sorprenent diligència del Partit Popular en protegir ara, precisament ara, el nostre patrimoni cultural, el nostre patrimoni històric, artístic, arqueològic, arquitectònic, etnològic, etc., com si no coneguéssim els coixos d'asseguts. Ara, amb aquesta proposició no de llei, ens volen donar una imatge d'activisme en defensa d'aquesta important qüestió, i és que, tenint en compte les transferències en matèria de patrimoni, que varen ser de les primeres, per contra la nostra llei de patrimoni històric de les Illes Balears, la Llei 12/98, arribà amb més de 10 anys de retard, quan la responsabilitat de govern era del propi Partit Popular. Sols en aquests 10 anys han estat capaços de fer un decret d'inspecció de patrimoni i mesures de foment, res més. Qui dies passa anys empenys, semblava o sembla que ha estat el lema del Partit Popular durant aquests darrers 16 anys, i ara pretenen que en dos mesos el Govern de progrés faci el que ells no varen ser capaços de fer en 16 anys.

Per tant, parlam d'una disposició transitòria, la tercera, d'una llei recent, de desembre de l'any passat, amb un text, per cert, poc imaginatiu i poc adaptat a la realitat illenca, que és còpia en molts d'aspectes de la llei estatal de patrimoni històric del 1985, una llei l'execució de la qual ara és causa de preocupació pels qui en el seu moment, estant com estaven al front del Govern d'aquestes illes, no demostraren tanta frissor ni sensibilitat envers la defensa i protecció del nostre patrimoni. Exemples, n'hi ha molts. Basta recordar aquí Can Sales, el mateix Pla Mirall, que deu ser una de les pitjors agressions que ha sofert el nostre patrimoni, les reformes al Consolat de la Mar, etc., etc, en podríem anomenar més. Jo comprenc que després del caure del cavall als senyors del Partit Popular no els ve de nou que ara hagin descobert..., o no ens ve de nou que hagin descobert la protecció del patrimoni, i els felicito per aquest nou tarannà. La seva sincera preocupació en relació a la defensa del patrimoni històric artístic sempre és ben arribada.

Des del meu grup no posam en dubte la preocupació no sols del Partit Popular sinó de tots els membres d'aquesta comissió per fer realitat la disposició transitòria tercera de la Llei 12/98, això és: que tots els ajuntaments disposin de les eines o dels instruments adients. Però aquesta preocupació no ens ha de dur a presses que no són més que bones companyes de la improvisació i, per a fer les coses ben fetes, en primera instància hem d'aclarir les raons del legislador, i res millor que anar a l'exposició de motius de la pròpia llei 12/98, on ens diu que una de les finalitats de la llei és definir amb claredat les responsabilitats dels diversos nivells administratius, i si llegim amb atenció els articles 91 i 92, que tracten sobre les competències administratives i, en concret, les que corresponen al Govern i les que corresponen als consells insulars, es desprèn que l'elaboració, l'aprovació, la coordinació i l'execució dels programes d'inversions i ajudes al patrimoni històric, així com les actuacions de foment sense perjudici de les facultats que es reservi el Govern, correspon als consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera en el seu àmbit d'actuació. És més, el Govern ja ha editat la Llei de patrimoni; la primera edició, que és de juny d'enguany, ha estat distribuïda ja a tots els ajuntaments i, a més, també ha estat distribuïda a totes les associacions, centres educatius, biblioteques, etc. Sí bé la responsabilitat administrativa, pel que hem dit abans, d'informar els ajuntaments sobre la disposició transitòria tercera, correspon precisament a aquests consells insulars i no al Govern, i amb més motiu són els consells insulars els que han d'oferir la col·laboració tècnica i econòmica als ajuntaments i no el Govern.

Quant a la subvenció o percentatge d'aquesta que la proposició no de llei del Grup Popular considera entre el 25 i el 35% dels costos d'elaboració del catàleg per ajuntament, hem de recordar com ja ha fet el portaveu d'Esquerra Unida-Els Verds, que hi ha una ordre de la Conselleria d'Obres Públiques i d'Ordenació del Territori de 26 d'abril del 94 que estableix ja un règim de subvencions que arriba fins el 85% dels costos de la catalogació, concretament d'instrument de planejament, com són els plans especials i, en concret, els plans de protecció de conjunts historicoartístics. Per tant, aquesta subvenció actualment ja existeix.

Per acabar, no hem d'oblidar, quan parlam d'ajudes econòmiques, les mesures de foment contemplades en el títol IX, articles 80 a 87, de la Llei 12/98, i en concret em referesc a l'1% cultural, que ha d'anar destinat a conservació del patrimoni cultural i no com abans, que es destinava a fer escultures enmig de les carreteres, al marge que aquestes coses estiguin ben fetes, però la finalitat de l'1% cultural no ha de ser aquesta, sinó la conservació del nostre patrimoni.

Abans de fer més patrimoni, conservem el que tenim.

No queda clar que la gestió d'aquest 1% cultural sigui en mans dels consells insulars, i s'hauria d'aclarir aquest tema.

El que no pot ser és que es gestioni l'1% des de la Conselleria d'Obres Públiques, com s'ha fet fins ara.

També estic d'acord amb el portaveu anterior, que ha dit que hauria de ser la pròpia Junta Interinsular de Patrimoni, la creació de la qual és imminent, qui deliberàs i decidís destinar una part d'aquest 1% cultural a ajudes als ajuntaments. És més, en aquest moment, el Govern central ha incorporat a l'exercici de l'any 2000, al proper exercici, una partida d'inversions per a Balears per a aplicació de la Llei de patrimoni, una quantitat de 93 milions. Idò bé, si es materialitzàs aquesta ajuda del Govern central cap al Govern balear, podríem destinar aquesta partida a ajudes als ajuntaments.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Cànoves. Sr. Gornés, si vol fer ús del seu torn de rèplica.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President.

Bé, el nostre grup lamenta que estiguem d'acord amb el fons però, malauradament, em sembla que no amb la forma. Tots defensam la protecció i que les generacions futures puguin gaudir del nostre ric i extens patrimoni històric, però, en canvi, no hi posam totes les mesures que són al nostre abast, per poder aconseguir aquesta fita.

Jo he vist dos arguments recurrents a les intervencions dels diferents portaveus: un, que la comunitat autònoma no és competent en aquesta qüestió, i dos, que s'agafen a la Junta Interinsular de Patrimoni Històric com si fos el manà i que, en darrera instància, pogués ser aquesta comissió o aquest organisme qui, finalment, decideixi si és una prioritat o una tasca que valgui la pena emprendre l'any que ve.

Jo pens que sí que val la pena, i així ho van creure també els diferents ponents de la Comissió de Patrimoni, que ens vam posar d'acord, per altra banda, d'una forma unànime, en la redacció d'aquesta disposició transitòria, perquè tots vam creure que era un dels instruments més efectius per garantir la protecció d'aquest patrimoni històric.

Nosaltres pensam també que és interessant que s'hi involucrin totes les institucions locals de les Illes Balears perquè pot suposar un esforç econòmic molt important per part d'aquests ajuntaments, els quals jo no titllaria si ho han fet bé o malament, jo no vull entrar si es premia uns ajuntaments davant d'alters, jo pens que el que s'ha de fer és incentivar i ajudar que aquells ajuntaments que no comptin amb aquests catàlegs, que els tinguin.

Nosaltres proposam una mesura pragmàtica, una mesura que doni solució a aquest problema, no estam per penalitzar els ajuntaments que no disposin d'aquests instruments.

Per altra part, nosaltres no hem dit quin organisme del Govern balear ha de ser qui hagi de finançar aquests instruments de protecció. Per a nosaltres, és absolutament factible que sigui la Junta Interinsular del Patrimoni Històric qui pugui distribuir aquestes ajudes entre els ajuntaments que així ho sol·licitin, perquè, si no, estic segur que l'any que ve, a finals de l'any que ve, ens tornarem a trobar, a la millor, en aquesta mateixa comissió amb un memoràndum o amb la llista dels ajuntaments que no podran modificar els seus planejaments generals si no vénen aparellats amb la inclusió d'aquests catàlegs de protecció, i si no, temps al temps.

Per tant, a nosaltres ens és igual d'on surtin aquests doblers, el que ens interessa és que es redactin aquests catàlegs.

Nosaltres acceptaríem una transacció en aquest sentit. Si els portaveus dels altres grups ho creuen adient, podem arribar a un acord en aquest sentit.

Per altra banda, sabem perfectament que el (...) de les Illes Balears disposa d'una sèrie d'ajudes per redactar o ajudar a la redacció dels instruments urbanístics adients que hi ha a disposició dels diferents ajuntaments, però pensam, sincerament, que açò no pot donar a bast al gran cúmul de catàlegs que hi ha pendants entre Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

Finalment, una al·lusió bastant directa del portaveu del PSOE. Jo crec que hauria de fer un poc de memòria, que llegeixi a hemeroteques memòries dels consells insulars i veurà que en aquests darrers vuit anys s'han fet bastants coses a la nostra comunitat autònoma. El Grup Popular no ve a aquesta comissió amb canvis d'actitud d'una forma radical, com veig que adopten altres polítics en aquesta comissió, sinó que és conseqüent amb aquella normativa que en el seu moment va aprovar, i vull recordar que la Llei de patrimoni històric va gaudir d'un dels consens més amples, que jo recordi, en aquesta casa.

Per tant, i ja per acabar, lamentam que la nostra proposta no hagi gaudit de l'assentiment dels altres partits, i torn a reiterar l'ofertament que estam oberts a una transacció, en el cas que sigui la Junta Interinsular de Patrimoni Històric qui destini els fons per a la redacció d'aquests catàlegs.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Per aclarir-ho, la transacció que vostè ofereix és al punt dos, perquè sigui la Junta Interinsular de Patrimoni Històric qui aporti aquests fons.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Perquè sigui la Junta Interinsular qui ofereixi la col·laboració tècnica i econòmica per tal de redactar aquests catàlegs.

EL SR. PRESIDENT:

No canviaria res més la proposició no de llei, seria únicament aquest punt dos. Molt bé. Gràcies, Sr. Gornés.

Un torn de rèplica per part de la resta de grups.

Bé, tocaria ara saber si s'accepta la transacció per part de la resta de grups.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Bé, jo volia intervenir per una qüestió d'ordre. Vull dir que, en tot cas, si el Grup Popular acceptaria o no acceptaria una transacció si els altres grups oferissin una esmena transaccional, però si cap grup no ha ofert una esmena transaccional, a mi no m'interessa el més mínim que el Grup Popular digui que acceptaria una transacció, ningú no l'ha feta, ningú no l'ha feta, la transacció.

Jo també acceptaria..., jo què sé què acceptaria, però si ningú no li ofereix una transacció, no sé per quin motiu ha de dir que l'accepta.

És una qüestió d'ordre.

Que s'autopresentin una esmena a la pròpia moció, que la votin i ja està.

EL SR. PRESIDENT:

Bé. Fem una suspensió de dos minuts. Convocam els portaveus per parlar d'aquesta transacció.

Senyors diputats, reprenem la sessió, per favor, amb la paraula del Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President.

En primer lloc, he de dir que, a la vista que no hi ha massa interès per part dels grups que no donen suport a la proposició no de llei, el nostre grup manté el text inicial de la proposició, entre altres coses també perquè veim que és difícil instar una institució que encara no s'ha constituït a fer i a complir determinats preceptes que emanin d'aquest Parlament.

Per tant, el Grup Popular manté la redacció de la proposició original.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés.

Retirada, per tant, la transacció, passaríem a un torn de rèplica.

Perdó, perdó.

El Sr. Gornés tenia un torn de rèplica, no en fa ús, per tant, no hi ha contrarèplica per part de la resta de grups.

Passarem a la votació del text de la proposició no de llei.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Sr. President, jo entenc que ha fet ús del torn de rèplica, al final del qual ha proposat una modificació, però, si no ho he entès malament, a tota la primera part de la intervenció ha replicat els arguments de la resta de portaveus, o jo m'he sentit replicat.

EL SR. PRESIDENT:

Té raó, Sr. Alorda. Errada meua.

Passarem, per tant, a un torn de contrarèplica per la resta de grups.

El Sr. Portella no en farà ús. Per part del PSM-Entesa Nacionalista, Sr. Alorda, per favor.

EL SR. ALORDA I VILARRUBIAS:

Gràcies, Sr. President.

Nosaltres, evidentment, haurem de repetir alguns arguments, però només per contradir el que s'ha dit.

Nosaltres no hem dit en cap moment que la comunitat autònoma no tingués competències, en absolut, el que passa és que hi ha una confusió, segons pareix, entre el que és la comunitat autònoma, que som tots, i el que és el Govern de les Illes Balears, que és només una institució d'aquesta comunitat autònoma. Per tant, efectivament, hi ha d'altres institucions, i nosaltres creim que és molt més efectiu, fins i tot més pràctic, amb vista a la protecció, que cadascú sàpiga què ha de fer. Aquesta idea que totes les institucions, tots, han de treballar perquè una determinada línia es posi en marxa, creim que el que fa és crear molt de renou, molt polifonia, moltes línies, fins i tot incongruents entre elles.

Creim que és molt més interessant que hi hagi dotació de recursos important, adequada, que tenguí capacitat de fer recursos públics, i que després siguin els protagonistes que els exercitin.

En aquest cas, els primers cridats a fer aquesta elaboració de protecció són els ajuntaments, molts dels quals ho han fet, alguns d'una manera encomiable, d'altres, evidentment, molt menys, alguns han mogut ben poques passes; en aquest cas, darrerament, avui mateix surt en el diari que el Partit Popular s'oposa a una modificació de les normes d'un petit municipi mallorquí, Búger, per protegir l'entorn d'uns molins, per exemple.

Creim que és molt important que això es faci, que es dugui a terme, però que es faci des d'allà on convé.

Per altra banda, nosaltres no creim que la junta sigui cap manà, però és bo que hi hagi aquest òrgan de reflexió i que sigui, com a mínim en primera instància, el primer any, qui digui quines són les línies d'ajuda i quines subvencions, sense quedar encotillat. Per altra banda, creim que no serà l'organisme que donarà col·laboració tècnica, com també, si s'hagués substituït, hauria quedat redactat. No és això.

Creim que han de ser els consells qui donin col·laboració tècnica i, si cal, econòmica, i que sigui la Junta Interinsular qui digui quina part d'aquest 1% cultural pot dedicar a l'elaboració de catàlegs.

Jo crec que, una vegada hi hagi una relació dels catàlegs que no s'han fet, que han tengut ajudes, efectivament, aquests anys, tant del Govern balear com del Consell Insular de Mallorca, almenys aquests dos darrers anys, hi ha una situació que hauríem de saber: a Mallorca, a Menorca i a Eivissa i Formentera, quina és exactament. I a partir d'aquesta radiografia que farà la junta, que digui quines són les seves prioritats d'ajuda.

A partir d'aquí, crec que serà bo, una vegada l'hagi fet i hagi proposat aquestes línies, que en el Parlament hi hagi un debat entre tots els grups i que s'hi duguin les proposicions no de llei que es considerin escaients per modificar, per redreçar aquests criteris.

Però no creim que sigui ara el moment d'encotillar aquesta primera decisió de la Junta Interinsular de Patrimoni.

Per això, tot i estar d'acord amb allò que pretén, no estam d'acord amb allò que formula aquesta proposició no de llei. Per tant, no estam d'acord amb la proposició no de llei. No és que hi estiguem d'acord i que hi votem en contra, és que no estam d'acord amb aquesta proposició no de llei, en conseqüència i coherència, hi votarem en contra.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Alorda. Ningú més vol fer ús del torn de contrarèplica?

Passarem, per tant, a la votació del text de la proposició no de llei sense cap transacció ni cap modificació.

Vots a favor d'aquesta proposició? Gràcies.

Vots en contra?

Abstencions?

Quedaria rebutjada, per tant, aquesta proposició.

Sr. Lletrat?

EL SR. LLETRAT:

Sr. President, el resultat de la votació, si jo no m'he equivocat, ha estat: vots a favor, 8; vots en contra, 8.

M'he equivocat.

Vots a favor, 8; vots en contra, 4 del Grup Parlamentari Socialista.

EL SR. PRESIDENT:

Repetim...

EL SR. LLETRAT:

...dos del Grup Parlamentari Esquerra Unida i Ecologista; sis del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista i dos de la Mesa, vuit.

M'he equivocat jo, Sr. President. M'he equivocat.

Jo he computat quatre del Grup Parlamentari Socialista...

(Se sent que algú diu: "Cinc").

Ah, és que són cinc, perdó.

M'he equivocat jo.

Un, dos, tres, quatre i cinc. Sí, en aquest cas, m'hi he equivocat.

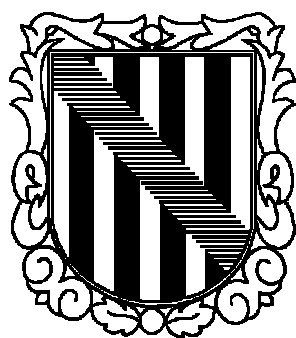
Vots a favor, 8; vots en contra, 9; abstencions, cap.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lletrat.

Per tant, quedaria rebutjada aquesta proposició no de llei.

Exhaurit l'ordre del dia, conclou aquesta sessió.



DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma